

Kommunstyrelsen

Protokollsanteckningar till KS 2025-04-07 från Nackalistan

Ärendehandlingarna finns publicerade på:

<https://02/www.nacka.se/kommun--politik/politik-handlingar-och-protokoll/protokoll-och-beslutsunderlag/>

§18 Beslut om granskning av förslag till ny översiktsplan

Nackalistan yrkar återremiss enligt följande.

Generella synpunkter:

1. Inarbeta information i översiktsplanen om funktioner som de olika lokala centrumen bör innehålla, såsom skola, förskola, arbetsplatser, service, butiker, föreningslokaler, mötesplatser, kultur- och fritidsaktiviteter, utemiljöer och parker.
N B. I granskningsrevisionen av översiktsplanen är referenser till strukturprogrammet för centrala Nacka samt planprogrammet för centrala Nacka, Sickla, Henriksdal, Orminge centrum, Fisksätra och Älta Centrum strukna. Före samrådet föreslog Nackalistan att översiktsplanen inte ska referera till utdaterade planprogram utan att relevanta uppgifter från programplanerna bör skrivas in direkt i översiktsplanen. Detta inkluderar funktioner som de olika lokala centrumen bör innehålla som skola, förskola, arbetsplatser, service, butiker, vårdcentraler, tandläkarmottagningar, föreningslokaler, mötesplatser, kultur- och fritidsaktiviteter, utemiljöer och parker. Dock kan vi inte se att denna information införts, varför relevant information om de lokala centrumen utgått ifrån översiktsplanen i granskningsrevisionen
3. Komplettera med digitalt och högupplöst kartmaterial.
N B Detta har utlovats, bl a på KSSU 2025-03-25 inför beslut om granskning.
4. Komplettera översiktsplanen med underlag för befolkningstillväxt i olika kommundelarna, t ex enligt den kommunindelning som definieras på s. 29. Bedömningar av lämplighet för befolkningsökning i olika områden behöver utgå från en analys av historisk bebyggelseutveckling, en nulägesanalys och analys av infrastrukturen i varje delområde.
5. I översiktsplanens planeringsunderlag saknas kartering av vägtrafiknätet. Komplettera översiktsplanen med underlag för behov av vägar. En trafikanalys för hela Nacka, och inte bara för västra Sicklaön, bör tas fram och ligga med som underlag till översiktsplanen senast vid planens antagande.
6. Översiktsplanen bör beskriva kommunens ambition med att arbeta för slopade avgifter på Skurubron.
7. I kartan Kollektivtrafiknätet föreslå en bytespunkt vid Tyresöleden söder om Älta Centrum. Platsen kan utvecklas med motorvägshållplatser i båda färdriktningar.
N B.: Natur- och trafiknämnden har fattat beslut om att driva frågan mot Stockholms stad.

8. I kartan Kollektivtrafiknätet ska kollektivtrafik med båt beskrivas bättre med information om vad som är reguljär pendelbåttrafik och vad som är glest trafikerad skärgårdstrafik (Vaxholmsfärja).
N B: Alla båtlinjer benämns "färja" i gransknings-revisionen.
9. Komplettera kartan med idrottsanläggningar med information om typ av anläggning (t ex simhall eller 5-mannaplan), vilket krävs för att kartan ska vara användbar.
10. Komplettera avsnittet Miljökvalitetsnormer för buller med den nya bullerkartan.
N B. Bullerkartan finns med som referensmaterial men inte i själva dokumentet.
11. Komplettera kartan med leder badplatser och gröna stationer med komplettera även bägge kartorna med den befintliga vandringsleden mellan Hammarbybacken och Hellasgården saknas (i bägge kartorna).
12. Kartan idrott, rekreation och friluftsliv med förklaring till alla fyra färger på grönområden. Bara två av dem är beskrivna i teckenförklaringen. Var även konsekvent med ifall kartan beskriver befintliga eller planerade verksamhetsområden.
13. Komplettera kartan Cykelstråk med den föreslagna gång och cykelbron Henriksdal-Sickla. Denna omnämns i texten men finns inte på kartan.
14. Addera en referens till det antagna cykelprogrammet för Nacka kommun från översiktsplanen.
15. Addera en referens till den antagna avfallsplanen för Nacka kommun bör refereras i översiktsplanen.
16. Planeringsunderlagen på s. 72 saknas. D bör innehålla refererade planerna och dokumenten, t ex Befolkningsprognos, Miljö- och klimatprogrammet, Grön och blåstrukturprogrammet, Naturvårdsplanen, Områdesplan Björknäs-Eknäs, med datum och revision.
17. Generellt bör underliggande dokument som Grön och blåstrukturprogrammet, Naturvårdsplanen, Parkplan vara framtagna före översiktsplanens antagande.

Områdesspecifika synpunkter:

Västra Sicklaön

18. Mb2. Marken norr om Trolldalen men söder om Kvarnholmen ska markeras som naturmark i plankartan.
19. Mb2. Den östliga sidan av Henriksdalsbacken (Trolldalen) ska förbli naturmark och inte exploateras.
20. Mb2. Gäddviken. Trafiksituationen får inte förvärras av den kommande detaljplanen. Till exempel måste tunneln genom Finnbodaberget fungera för genomfartstrafik till Kvarnholmen.
21. Mb2. Utblicken och förmansbostaden på Finnberget. Detta område bör betecknas som naturmark och inte exploateras.
22. Mb2. Skatberget. Denna skogsdunge mellan Finnberget och Finnboda bör förbli naturmark och inte exploateras.
23. Mb2. Bageribacken. Detta område i Saltsjöqvarn mellan bostadsområdet och Saltsjöbanan bör förbli naturmark och inte exploateras.
24. Mb2. Engelska parken. Detta område i skogsdungen mellan Danvikshem och Vilans skola bör förbli naturmark och inte exploateras. Skogsdungen har naturvärde klass 1.

25. Mb2. Fredriksberg. Detta område på östra Kvarnholmen mellan Kvarnholmsvägen, Disponentbostaden, Kvarnholmsparken och Stockholms inlopp bör förbli naturmark och inte exploateras.
26. Mb2. Finnbodaberget. Tillgängligheten för de boende bör förbättras genom att anlägga en hiss.
27. Mb3. Svindersberg bör förbli naturmark och inte exploateras.
28. Mb4. Birkaområdet med villakarakter bör bevaras och inte exploateras.
29. Mb4. Sydöstra Vikdalen. Grönområdet norr om Värmdöleden bör bevaras och gärna skyddas.
30. Mb4. Det bör förtydligas att området Järlahöjden även fortsatt ska utgöra ett nav för idrotten i kommunen med ett idrottskluster som utvecklas med växande behov.
31. Mb4. Det bör förtydligas i texten att här ska anläggas en snabb och gen bytesplats mellan olika trafikslag som inte inverkar negativt på den redan ansträngda trafiksituationen runt Nacka forum.

Östra Sicklaön och Boo

32. Låt Östra Sicklaön och Boo vara separata avsnitt i översiktsplanen, precis som angett på orienteringskartan för kommunindelning på s. 29.
33. Sb10, Sb11, Sb12. I översiktsplanens kapitel Lokala utvecklingsmöjligheter, låt Boo få en egen karta och avsnitt. Kartan över Boo är nu klippt i två och delad på s. 36 och 37 varför det inte går att utläsa var gränserna går för områdena i västra Boo, bl a Tollare, Björknäs och Eknäs.
34. Sb23 har angetts som beteckning för två olika områden, både Tegelön/Knarrnäs med även för ett annat område norr om Orminge centrum.
35. Sb23, Sb24, Sb25, Sb26 Texten korresponderar inte emot områdena i kartan.
36. Lc3, Sb23 och Sb24. Orminge centrum.
att översiktsplanens inriktning i för Orminge är att planprogrammets mål på 1100–1300 bostäder hålls i stället för de nu planerade 2800 bostäderna i Orminge Begränsa mängden tillkommande bostäder i och runtom Orminge.
37. Lc3 I kartan Kollektivtrafiknätet anges Knutpunkten i Orminge centrum som en bytespunkt. En vänthall bör anläggas här och mark behöver avsättas för denna bussterminal i den fysiska planeringen, vilket bör tilläggas i beskrivningen.
38. Lc3. Orminge. Tillräckligt med infartsparkeringsplatser och parkeringsplatser för centrumbesökare behöver planeras in, anpassat efter Orminge som huvudsakligt kommunalsentrum för 37 000 invånare.
39. Sb10 och Sb11. I delar av Björknäs saknas detaljplaner, vilket har identifierats som problem både för tjänstemän och för områdets utveckling. Nacka kommun behöver tillse att all mark detaljplaneras och att områdets karaktär får skydd i plan, vilket behöver beskrivas som ett mål i ÖP. Detta överensstämmer även med beslut runt områdesplan Björknäs-Eknäs.
40. Lc2. Området för Björknäs centrum tycks vara felaktigt markerad i kartbild s 37. Centralplan ingår inte i Björknäs centrum, utan i ett annat sammanhang - område Sb10.
41. Sb20. Tollare bör markeras som ett lokalt centrum istället för sammanhängande bostadsbebyggelse. Tollare behöver kompletteras med service, grönytor och kultur.

42. Sb20 och Sb11. Pendelbåttrafik till Tollare brygga samt till Klintens brygga i Björknäs från centrala Stockholm bör utredas.
43. Vo1. Kummelberget. All natur runt Kummelbergets verksamhetsområde bör inkluderas i Skarpnäs naturreservat då där råder höga naturvärden, strandskydd och nyckelbiotop.
44. Vo2. Nuvarande detaljplan för Orminge trafikplats, bör utgå.
45. Sb25. Dalkarlsängen. Beskrivningen i granskningsrevisionen är ändrad till "Orminge trafikplats har inslag av handel. Ingen ytterligare dagligvaruhandel bör tillkomma inom området."
Detta bör ändras till att "Exploatering av våtmarken i Dalkarlsängen bör undvikas. Möjligheten att nyttja marken på Boo-tippen, som saknar naturvärden och ska övertäckas, till andra funktioner än logistikcentrum bör utredas, till exempel idrottsyta, park eller gata. Inga bostäder bör tillkomma på platsen.
46. Sb25 Dalkarlsängen En befintlig temporär kretsloppscentral (KLC) finns här. Boo behöver en permanent KLC och översiktsplanen bör peka ut mark för detta. Om den befintliga KLCn planeras att permanentas, vilket Nackalistan rekommenderar, måste beskrivningen av Vo3 uppdateras med denna information.
47. N5. Ett naturreservat bör instiftas i Skuruparken. I andra hand stödjer dock Nackalistan förslaget att utreda ett naturvårdsavtal här.

Fisksätra och Saltsjöbaden

48. Sb31. Sb10, Sb11, Sb12. I översiktsplanens kapitel Lokala utvecklingsmöjligheter, är kartan klippt i två och delad på s. 41 och 42 varför det inte går att utläsa var gränserna går för östra delen av Saltsjöbaden och Solsidan.
49. Lc4. Pendelbåttrafik till Saltsjöpir från centrala Stockholm bör utredas.
50. N20. Skutviken i naturreservatet bör utvecklas för friluftsverksamhet i enlighet med Saltsjöbadens Naturskyddsförenings "[Vision för Skutviken](#)" från 2020, dock med bibehållen byggnadsyta.
51. N20. Detaljplanen för Igelbodatomterna bör upphävas, vilket bör framgå av beskrivningen.
52. Vo7. Gungviken bör nyttjas till idrotts- och friluftssändamål. Vinterförvaring av fritidsbåtar kan inrymmas under detta.

Älta

53. Lc6. En våtmarkspark bör anläggas även i den västra delen av Älta våtmark (d v s väster om N29 Älta Våtmark).
54. Sb36 Mark för lokalisering av en drivmedelstation nära Tyresöleden bör pekas ut.
55. Sb36 Infartsparkeringen för bilar vid Ekstubben bör förbli kvar.

I andra hand yrkar Nackalistan avslag.

Protokollsanteckning:

Nackalistan anser att förslaget till ny översiktsplan på många sätt är bättre än den gällande - främst på en minskade exploateringsgrad i flera områden, ökat skydd av natur samt slopande av miljardprojekten Mötesplats Nacka och Upphöjd Saltsjöbana. Detta ligger i linje med den sakpolitik vårt parti drivit i många år. Att Nackalistan ändå yrkar återremiss beror på en för låg detaljeringsgrad, fortsatt för hög exploatering i vissa områden samt att text och kartor behöver korrekturläsas och rättas.

Många av Nackalistas synpunkter från sommaren 2024 har nu till stor del tillgodosetts i granskningsversionen av översiktsplanen vilket vi välkomnar. Detta rör sig om skydd av 30% natur där Nackalistan bland annat ville skydda naturen i delar av Erstavik, grönområden kring Svindersviken, Nyckelvikens utvidgning österut, Igelbodatomterna, Vinterbrinksskogen och Skuruparken. Det rör sig om kulturskydd av Saltsjöbanans miljöer.

Det rör sig även om trafikplats Boo samt om gång- och cykelbron mellan Henriksdal och Sickla som nu alla finns muntligt beskrivna i översiktsplanen (trafikplatsen och GC-bron finns dock inte med i kartmaterialet). En kommunal utredning startade 2024 för att anlägga en bytespunkt, med en trygg, gen, väderskyddad och välfungerande omstigning i centrala Nacka till tunnelbanans invigning 2030, och förslagsalternativ har presenterats för Regionen under 2025. Även en karta med idrottsanläggningar har tagits fram på vår begäran, även om vi inte anser att den ännu är färdigarbetad.

Detaljeringsgraden i översiktsplanen är dock väldigt låg och har dessutom minskat i granskningsrevisionen. Inför samrådet föreslog Nackalistan att översiktsplanen inte ska referera till utdaterade planprogram utan att relevanta uppgifter från programplanerna bör skrivas in direkt i översiktsplanen. I granskningsversionen är halva synpunkten tillgodosedd - referenser till programplaner och strukturplan har utgått men utan att ersätta dessa med motsvarande information i översiktsplanen. En översiktsplan bör vara detaljerad nog att planering av skolor, idrottsanläggningar, arbetsplatser, kulturhus, bibliotek, service, butiker, vårdcentraler, tandläkarmottagningar, föreningslokaler, vägar och tekniska anläggningar, parker och friluftsanläggningar kan utgå ifrån denna. Analyser av dessa förutsättningar, som till exempel en trafikanalys för hela kommunen inklusive simuleringar, bör ligga till grund för översiktsplanen och inte göras i efterhand. Kommuninvånare, organisationer, företag, myndigheter, länsstyrelse, region och övriga kommuner har rätt att få ta del av och granska den övergripande stadsplaneringen. Vi förstår ambitionen med flexibilitet och att kommunen inte vill förbinda sig till åtaganden - men varje kommun har en skyldighet enligt PBL att ha en översiktsplan.

När Nackas översiktsplan 2050 antags bör den även överensstämma såväl med underliggande kommunala programplaner, strukturplan och detaljplaner som med den överliggande Regionala Utvecklingsplan för Region Stockholm (RUF 2060). Det sistnämnda kräver en förbättrad samordnings- och förhandlingsförmåga med bland annat Region Stockholm eftersom dessa två planer revideras parallellt. Överensstämmelse saknas f n bland annat gällande Östlig förbindelse och tunnelbana till Orminge.

Löftet om att erhålla uppdaterade digitala och högupplösta kartor före kommunstyrelsens sammanträde idag, vilket vi efterfrågat såväl under hösten 2024 som på kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskotts sammanträde 2025-03-25, infriades inte - vilket vi ser som en brist i granskningsversionen. Det har dessutom försvårat Nackalistans egen granskning. Flera av våra synpunkter gäller specifika områden och för dessa är det relevant att se exakt var gränserna går. Vi förbehåller oss att återkomma med fler detaljerade synpunkter efter att vi fått tillgång till ett högupplöst kartmaterial.

Mikael Carlsson och Lina Olsson, 2025-04-09